

Roland Smith

COBORÂREA

Traducerea din limba engleză de
Alexandra Țabără



PARTEA

ÎNTÂI

Coborârea

CUIB DE LAMA*

Suntem la baza nordică a muntelui Hkakabo Razi.

Coborâre dificilă.

Nu a murit nimeni.

Suntem recunoscători.

Ușurați.

Suferinzi.

Obosiți.

Acum nu ne mai rămâne decât să ieșim din Tibet...

Stau pe o cornișă îngustă în fața unei peșteri, deasupra unei pante lungi și abrupte de grohotiș, și scriu în acest jurnal. Bolovanii, mari cât mingile de baschet, sunt instabili. Soarele a răsărit. Iepurii fluierători chițăie în ceața aurie. Am urmărit aceste făpturi minuscule pe fiecare pantă de grohotiș pe care am fost. Arată ca niște șoareci mari, dar, în realitate, fac parte din familia iepurilor. Își petrec verile adunând hrană în mici grămezi de fân, din care

* Preot-călugăr budist (în Tibet, în Mongolia și la kalmâci). Marele lama sau Lama cel mare = șeful suprem al religiei budiste; dalai-lama – DEX ,09. (n. red.)

mănâncă în timpul iernii, când grohotișul este îngropat adânc sub zăpadă.

chiț... chiț... chiț...

Își răspund unii altora de-a lungul versantului, alertându-se reciproc asupra prezenței unui intrus, care bănuiesc că sunt eu, sau poate Zopa, care a coborât panta primejdioasă chiar înainte de răsăritul soarelui și a dispărut în junglă cu câteva minute înainte să deschid acest jurnal.

L-am întrebat unde se duce. A ridicat din umeri (răspunsul său la aproape orice întrebare), apoi a spus:

— Mă găsești tu. Nicio grijă, așa cum spune mereu tatăl tău.

Tipic Zopa. Călugărul misterios. Dar avea dreptate în privința tatălui meu. Pentru Joshua Wood, „nicio grijă” este echivalentul ridicatului din umeri.

Zopa ne-a condus până la peșteră noaptea trecută, târziu. Era întuneric beznă și ninge. Lanternele noastre frontale erau aproape consumate. Abia au luminat suficient cât să vedem unde să călcăm pe cornișa alunecoasă. Zopa părea să știe unde se află peștera, ca și cum ar mai fi fost acolo de o mie de ori, ceea ce ar fi imposibil. Am coborât Hkakabo Razi în Tibet pe un traseu necunoscut, cel puțin pentru grupul nostru, inclusiv pentru Zopa. El ne-a spus că a *simțit* peștera cu câteva ore înainte să ajungem la ea, o altă imposibilitate sau ceva imposibil de înțeles pentru oricine altcineva în afară de Zopa.

M-am trezit înainte de răsărit, cu o ușoară senzație de claustrofobie; Zopa, șerpașii – Yogi și Yash –, videograful,

Jack, tata și eu: stăteam toți ca niște sardine, ghemuiți în peștera aceea mică. Nu puteam respira, și nu din cauza altitudinii. Suntem la 3.000 de metri aici. Cred. Nu am la mine ceasul cu GPS și nici alte dispozitive. I le-am dat pe toate lui Jack să le care până când le vom putea încărca. Cu bateriile descărcate, nu erau altceva decât o povară, iar Jack are huse special căptușite ca să protejeze dispozitivele electronice.

Credeam că am lăsat pădurea tropicală în urmă, în Myanmar. Dar uitându-mă acum în josul pantei, nu văd decât pădure tropicală. Din locul în care stau, hățișul verde pare de nepătruns. Urmează încă un drum istovitor printr-o junglă de coșmar.

Când am ajuns la peșteră azi-noapte, în ciuda orei târzii și a extenuării, niciunul dintre noi nu era pregătit să doarmă. Yash și Yogi au aprins un foc pentru a încălzi puținele provizii alimentare rămase. Zopa ne-a explicat că peștera era folosită de budiști pentru meditație. A numit-o „cuib de lama”.

Jack ardea de nerăbdare să se uite la înregistrările cu noi urcând pe Hkakabo Razi. Frigul îi afectase bateriile. Îi era teamă că, dacă nu le folosește, vor fi moarte până dimineață și va trebui să aștepte să se întoarcă în State pentru a vedea ce a reușit să înregistreze.

Inițial, am fost complet împotriva filmării ascensiunii noastre, dar Josh m-a făcut să mă răzgândesc. Avea nevoie de documentarul lui Jack pentru reputația și afacerea sa, Peak Experience (care nu și-a primit denumirea după numele meu).

Zopa a spus că nu voia să se uite la filmare, pentru că deja urcase fiecare metru al traseului. A găsit o cornișă în colțul peșterii, s-a așezat în poziția lotus, apoi a închis ochii pentru a medita sau, poate, pentru a dormi. Când vine vorba de Zopa, nu știi niciodată.

Ne-am așezat în jurul tabletei lui Jack în timp ce mâncam orez și beam ceai, uitându-ne la noi cum urcam. Majoritatea filmărilor au fost făcute cu drona. Cadrele panoramice de la înălțime făceau ca urcarea să pară mai dificilă și mai periculoasă decât a fost în realitate, dar am avut și noi momentele noastre de cumpănă.

Momentul meu s-a întâmplat când am fost îngropat de viu de o avalanșă, moment pe care Jack ni l-a redat cu încetinitorul. Am avut o priveliște de ansamblu asupra zăpezii și gheții care se prăvăleau pe versantul muntelui ca un tsunami înghețat și asupra căutărilor disperate după mine sub zăpadă. Panica coechipierilor mei pălea în comparație cu a mea, pe când încercam să ies din mormântul de gheață folosindu-mă de lingura prietenului meu Ethan. Sunt sigur că această amintire oribilă a avut ceva de-a face cu faptul că m-am trezit în peșteră cuprins de claustrofobie și de o senzație de groază sufocantă.

Cea mai grea parte a ascensiunii a fost să ajung pe munte, cu mult înainte ca Zopa, Josh, Jack, Yogi și Yash să mi se alăture. Mie, Alessiei și lui Ethan ne-a luat săptămâni întregi să străbatem pădurea tropicală, dar nimic din toate acestea nu avea să apară în documentarul lui Josh și al lui Jack. Însă așa se întâmplă de obicei cu documentarele despre alpinism. Dintr-odată, vitejii și neînfricații alpiniști apar pe munte de nicăieri, de parcă i-a coborât Dumnezeu

din cer. Din experiența mea, traseul până la munte este mai interesant decât escaladarea în sine.

Pe drumul spre Hkakabo Razi, Alessia a făcut malarie. Am crezut că va muri. Ne-am rătăcit. Am angajat un dresor de elefanți – adică un mahut, așa cum i se spune – cu apucături criminale, împreună cu elefantul său aflat într-un episod de nebunie temporară, pentru a ne transporta echipamentul. Am fost salvați de un botanist australian. Am întâlnit un negustor de pietre prețioase, pe nume Chin, pe care Zopa îl salvase dintr-o avalanșă cu zeci de ani în urmă. Am fost arestați de armata birmaneză. După care, situația s-a agravat serios... Mahutul nebun l-a lovit pe Ethan în cap cu o praștie. Chin, noul nostru prieten, i-a dus pe Ethan și pe Alessia la Yangon cu elicopterul său, unde Ethan a fost supus unei intervenții chirurgicale de urgență pe creier (nu că o operație pe creier nu ar fi întotdeauna o urgență).

Am încercat să o contactez pe Alessia de mai multe ori în timpul coborârii noastre spre Tibet, dar fără succes. Am încercat să sun din nou aseară, când am ajuns la peșteră, dar nu am prins semnal, iar bateria telefonului prin satelit era aproape descărcată. Sper doar că Ethan nu a murit. Nicio cățărare nu merită moartea unui prieten. Nu știu ce m-aș face dacă Ethan ar...

FUM

— CE SE ÎNTÂMPLĂ?

Aproape că am căzut de pe cornișă. Josh a apărut în spatele meu fără să scoată un sunet.

— Scuze, a spus Josh, râzând. Trebuia să îmi dreg glasul, să tușesc, să scuip sau ceva. Ar fi păcat să te pierd tocmai acum, după ce am terminat ascensiunea.

S-a așezat lângă mine. Mi-am închis jurnalul.

— Mama ta mi-a spus că ești un scriitor destul de bun. Am ridicat din umeri.

Josh a zâmbit.

— Nu face pe Zopa cu mine.

Am râs.

— Nu sunt un scriitor chiar așa bun. Poate într-o zi voi fi. Nu am reușit să dorm. M-am gândit să îmi aduc jurnalul la zi.

Josh și-a băgat mâna în buzunar și a scos un mic reportofon digital.

— Eu așa îmi țin jurnalul.

Mi l-a întins. Bateria era plină.

— Asta e singura drăcovenie pe care o avem care are baterie.

— Nu am prea avut ocazia să îl folosesc aici, dar e plin de tot felul de baliverne de când am încercat să escaladez cele șapte vârfuri.

Nu a fost o încercare. Înainte să urce Hkakabo Razi cu mine, a doborât recordul mondial pentru escaladarea celor mai înalte vârfuri de pe toate cele șapte continente. Cred că unul dintre motivele pentru care a urcat cu mine după acea misiune epuizantă a fost pentru a-și mărturisi cel mai mare secret. Tatăl meu, Joshua Wood, probabil cel mai mare alpinist din lume, nu știa să scrie și să citească. Fapt care explica motivul pentru care nu mi-a răspuns niciodată la scrisori. Ceva ce m-a necăjit ani de zile.

— Și, ce faci cu toate balivernele astea?

— Uneori le ascult, dar de cele mai multe ori le arhivez. Am mii de ore de trăncăneli. Cred că, asemenea multor alpiniști, vreau să las ceva în urmă, în cazul în care cad de pe munte, nu că ar fi cineva interesat.

Falsă modestie. Știa la fel de bine ca mine că o mulțime de oameni ar fi interesați.

— Eu sunt interesat, am spus, ținându-i isonul.

— Mă gândeam eu că vei fi. Înregistrările sunt stocate pe laptopul meu din Chiang Mai. Când mă întorc acasă, o să ți le trimit.

— Mi-ar plăcea. Iar eu îți voi trimite jurnalele mele, când vei învăța să citești.

Josh îmi zâmbeste.

— S-a făcut.

Am vrut să-i dau înapoi reportofonul digital, dar m-a oprit clătînând din cap.

— Păstrează-l tu. Îl vom considera o plată în avans pentru pactul nostru sacru. Și, apropo de lucruri sacre, unde e Zopa?

— A plecat, i-am răspuns, arătând spre hățișul verde de la poalele grohotișului.

— L-ai întrebat unde se duce?

— Da. Care crezi că a fost răspunsul lui?

— A ridicat din umeri.

— Oarecum. A spus că ne va găsi el.

— Sunt sigur că așa va fi, a spus Josh. Mă întreb de ce ne-a adus aici.

I-am amintit că nu am putut să ne întoarcem pe drumul pe care urcaserăm din cauza avalanșei și a vremii.

— Nu contează, a spus Josh. Fiecare pas pe care îl face Zopa are un scop. Ceva se întâmplă. Te asigur.

— Ceea ce s-ar putea întâmpla ar fi ca tu și Zopa să fiți arestați de guvernul chinez. Suntem în Tibet.

Tibet era Tibet doar cu numele. Chinezii preluaseră controlul asupra țării în 1951, într-o acțiune pe care ei au numit-o „eliberare pașnică”. Tibetanii au o părere diferită despre cele întâmplate, numind-o „invazia chineză a Tibetului”. Concluzia este că acum, Tibetul este, din toate punctele de vedere, China, o țară în care atât Josh, cât și Zopa sunt urmăriți penal pentru că au încălcat prevederile permiselor de escaladare a versantului nordic al Everestului.

L-au ajutat pe nepotul lui Zopa, Sun-jo, să escaladeze Everestul, devenind astfel cea mai tânără persoană, și un tibetan „liber”, care a ajuns în vârful muntelui. Între timp, recordul a fost doborât, dar nu înainte ca Sun-jo să primească mai multe contracte profitabile de sponsorizare din partea unor companii producătoare de echipamente de alpinism, ceea ce le-a permis, atât lui, cât și celor două surori ale sale, să își continue studiile.

Încălcările dispozițiilor permiselor au fost abateri minore. Infracțiunea majoră comisă de Josh și Zopa, care, practic, nu era o ilegalitate, a fost că au făcut guvernul chinez de râs. Li s-a interzis să pună piciorul pe teritoriul chinez.

— Nicio grijă, a spus Josh. Vom pleca înainte ca ei să afle că suntem aici. Oricum, toată lumea crede că m-am retras la casa mea din Chiang Mai, ca să mă recuperez după ascensiunea celor șapte vârfuri.

Josh locuiește în nordul Thailandei, într-o casă mare cu o sală privată de escaladă în curtea din spate. Nu fusesem niciodată la el acasă, dar sperasem să ajung acolo în această călătorie. Acum, uitându-mă în jos la junglă și la drumul lung care ne aștepta, mi se părea puțin probabil.

Jack a ieșit din peșteră, mijind ochii în lumina puternică a soarelui.

— Bună dimineața, a spus cu o voce răgușită.

Nu arăta prea bine.

— Ești bolnav?

— Nu cred. Sunt doar obosit. Nu am dormit bine. Care e planul?

Am arătat spre vale:

— Pornim în junglă, găsim un drum și, dacă avem noroc, un mijloc de transport spre un oraș cu aeroport.

— Din partea mea, sună bine. Să sperăm că găsim și ceva de mâncare. Yash și Yogi se chinuie să adune ultimele boabe de orez pentru micul-dejun. Pare-se că vom primi câte două linguri de căciulă.

S-AU DOVEDIT a fi trei linguri de căciulă, iar la câteva minute după această masă lamentabilă, am început să coborâm anevoios prin grohotișul sfărâmat. Un nor de insecte ne-a învăluit în timp ce ne apropiam de junglă. Ne-am dezbrăcat de hainele călduroase și le-am îndesat în rucsac, unde mi-am găsit maceta. Nu-mi venea să cred că am cărat-o până în vârful lui Hkakabo Razi și înapoi.

Josh a râs când a văzut-o.

— Cine are maceta să meargă în frunte!

— Mie îmi convine. Dar încotro?

— Nici eu nu știu. Pe unde și-a croit drum Zopa?

Am ridicat din umeri.

— Cred că ar fi trebuit să fiu mai atent la locul în care era înainte să dispară în hățiș.

— Nicio grijă. Aici este un loc la fel de bun ca oricare altul. Dar, dacă nu găsim o potecă sau un drum în următoarele două zile, probabil vom muri de foame.

Cu acest gând îmbucurător, am dat prima lovitură în pădurea tropicală tibetană, care nu era prea diferită de pădurea tropicală de pe cealaltă parte a muntelui. Fierbinte, umedă și tăioasă, dar după lunga noastră drumeție prin

Myanmar, mă obișnuisem cu ea și chiar mă simțeam bine. Într-un fel.

O oră mai târziu, Yash a preluat maceta, urmat de Yogi, Josh, apoi din nou de mine. Jack era prea ocupat să se înece cu insecte ca să mai ajute la tăiat. Îți trebuie ceva timp ca să te obișnuiești cu jungla – în cazul meu, a durat câteva săptămâni. Nu era nici urmă de Zopa. Dacă ar fi fost prin apropiere, n-avea cum să nu ne audă. Păream o turmă de elefanți în goană. Cum o fi reușit să treacă prin învâlmășeala asta fără macetă? După câteva ore, ne-am oprit să ne odihnim, ceea ce insectele abia așteptau. Au dat iama ca într-un ospăț, iar noi eram delicatesele.

— Eu zic să ne întoarcem în peșteră și să murim acolo, a sugerat Jack, încercând în zadar să împiedice insectele să-l înțepe.

Nu era o sugestie rea. În peșteră nu era mâncare, dar era apă. Puteam trăi câteva săptămâni fără mâncare, însă doar câteva zile fără apă. Iar peștera era relativ lipsită de insecte. În disperare de cauză, am fi putut începe oricând să mâncăm iepuri fluierători. În Myanmar, luasem o îmbrăcătură zdravănă de șarpe, care mă făcuse să vomit, dar un iepure fluierător prăjit ar putea fi mai ușor de înghițit.

— Merită să luăm în calcul și varianta asta, a spus Josh, scuipând câteva insecte.

— Nu, nu merită, am spus. Cel puțin, nu încă.

Nu eram eu șeful, dar eram, probabil, cel mai călit în fața chinurilor junglei. Un lucru pe care l-am învățat este că pădurea tropicală se schimbă încontinuu. Te târâi de colo-colo, crezând că suferința ta nu se va sfârși niciodată,

apoi dai peste un luminiș de o frumusețe uluitoare, cu un iaz cu apă rece și o briză răcoritoare.

— Suntem la cel mult 1,5 kilometri depărtare de grohotiș, am continuat. Cred că ar trebui să mai înaintăm puțin.

Nu știu sigur de ce eram atât de categoric în această privință, dar aveam *sentimentul* că nu ar trebui să renunțăm încă, ceea ce m-a făcut să zâmbesc. Poate că mă molipsisem puțin de la Zopa. El a spus că ne va găsi... nu, nu a spus asta. A spus: *Mă găsești tu*. Am simțit un fior pe ceafă, ca și cum un păianjen mare ar fi mers pe acolo. Am dat cu mâna. Nu era decât transpirație și murdărie. Ciudat. Am gâlgâit puțină apă, gândindu-mă că probabil eram un pic deshidratat, apoi mi-am scos binoclul și busola din rucsac.

— Nu cred că astea o să te ajute prea mult aici, a spus Jack. Nu se vede la mai mult de trei metri în față.

— Da, de fapt..., spun și îmi ridic privirea către frunzișul des: Nu le folosesc aici jos. Le folosesc sus. Este timpul să ne cățărăm într-un copac și să vedem unde suntem.

Mă urcasem în zeci de copaci uriași în Myanmar, colectând mostre pentru botanistul Nick – ca răsplată pentru că ne ghidase până la poalele muntelui Hkakabo Razi.

— Vrei să te însoțesc? a întrebat Josh.

— Ești binevenit, dar eu mă voi cățăra rapid.

— Sunt sigur că va fi dificil, a spus Josh, sarcastic. Dar îmi voi da toată silința.

Am rânjit.

— E mai greu decât crezi.

Am pornit de pe părți opuse ale aceluiași copac. Josh a ținut pasul cu mine primii 30 de metri, dar apoi l-am lăsat

în urmă. E ușor să alegi traseul greșit. Pierdusem zeci de curse de cățărare în copaci în fața Alessiei și a lui Ethan. Și am avut noroc cu copacul pe care l-am ales. Vârful era cam la 12 metri deasupra coronamentului, care se întindea înspre nord cât vedeam cu ochii, fără goluri vizibile sau semne de civilizație. Poate că, totuși, va trebui să ne întoarcem la peșteră și să mâncăm iepuri fluierători.

— Foca Fifi era fericită și făcea fasole fermecată cu iepure fluierător fiert fără foc, fiindcă focul face fum. Dar fazanul Făuraș, fabricant de foarfeci și făcălețe, fură fără efort de la foca Fifi fasolea cu iepure fluierător, și Fifi se face foc și pară când vede oala goală.

— Ce ai spus? Josh, transpirat tot și zgâriat, mi s-a alăturat pe craca pe care mă clătinam.

— Nimic, am răspuns, puțin stânjenit.

Nu mi-am dat seama că vorbeam singur, ceea ce se întâmpla din ce în ce mai des în ultima perioadă. Era derutant.

— Cățărarea asta a fost mai grea decât credeam, a spus Josh, cu răsuflarea tăiată, trecând cu vederea scăparea mea. A trebuit să ocolesc un șarpe mare. M-a încetinit. Ce vezi?

Am cercetat coronamentul pădurii cu binoclul.

— Fum, am spus.

Cel puțin, eram aproape sigur că era fum. Este greu să faci diferența între fum și ceață în pădurea tropicală. I-am dat binoclul lui Josh și mi-am scos busola:

— Nord cu nord-vest. Cam la un kilometru și jumătate distanță.

— Îl văd, a spus Josh.

— Ar putea fi un sat sau, poate, o tabără.

- Sau un incendiu de pădure, a adăugat Josh.
- Și asta, dar cred că ar trebui să verificăm.
- Hai să vedem.

NE-AM LUPTAT CU DESIȘUL timp de încă două ore, fără să avansăm prea mult, dar nu am renunțat. Senzația pe care o avusesem mai devreme nu mai era la fel de puternică, dar încă simțeam că, dacă voi merge mai departe, îl voi găsi pe Zopa. Am mai dat două-trei lovituri cu maceta și am nimerit într-un mic luminiș, prin mijlocul căruia trecea o potecă bine bătătorită.

- Urme de bocanci, a spus Yash. Proaspete.

Nu eram sigur cât de proaspete, însă erau o mulțime de urme care se îndreptau în toate direcțiile. Îmi doream să fi fost și Ethan cu noi. Ar fi știut exact cât de vechi erau, câți oameni le făcuseră și în ce direcție plecaseră.

- Vânători, a spus Yogi, care stătea la marginea luminișului și se uita în jos la ceva.

Acel ceva era un morman împutit de mațe și oase, acoperit de circa două miliarde de insecte, care au năvălit asupra noastră când ne-am apropiat. Ne-am îndepărtat repede, iar insectele și-au reluat ospățul.

- Ce animal era? am întrebat eu.
- Un takin, a răspuns Yash.
- Ce este ăla? am întrebat.

— Un fel de antilopă, a spus Josh. Dar arată ca un bou muscat mic. Am mâncat tocană de takin de câteva ori. Are un ușor gust de vânat, dar e gustoasă. Vânătorii obțin un

preț destul de bun pentru piei. Probabil pentru că takinul se găsește doar în locuri uitate de lume, cum este acesta.

Jack nu venise cu noi să se uite la măruntaie. Stătea jos, sprijinit de un copac, cu rucsacul încă în spate, ca o țestoasă răsturnată. Arăta ca și cum ar fi făcut duș cu hainele pe el. Avea fața roșie și însemnată de pișcături și zgârieturi urâte. Dacă nu ajungeam mai repede într-un sat sau dacă nu găseam un drum, aveam să-l târâm prin pădure pe o targă. Mi-aș fi dorit să am niște pastă din aceea preparată de Nick pentru mușcături și înțepături. Jack nu mai avea apă. I-am dat din a mea, apoi l-am ajutat să se ridice. Se clătina.

— Te descurci?

Jack a clătinat din cap.

— Nu știu ce se întâmplă cu mine.

Eu bănuiam ce ar fi putut fi.

— Iei pastile împotriva malariei?

— Am luat, dar mi s-au terminat înainte să ajungem la Myanmar. Crezi că asta am?

— Nu știu, dar te porți cam ca Alessia după ce s-a îmbolnăvit.

Nu i-am spus că Alessia luase pastilele și tot degeaba. Mi-am scos pastilele din rucsac și i-am dat câteva. Nu știam dacă vor ajuta, dar nici rău nu credeam că puteau să-i facă. În cel mai rău caz, ar fi putut să acționeze ca un placebo și să-l facă să se simtă mai bine.

— Ești în stare să mergi?

— Am de ales?

— Nu.

Am luat-o primul pe potecă în direcția în care credeam că se îndreptau urmele de bocanci. După aproximativ 1,5 kilometri, am început să simt miros de fum și, mai curios, de carne prăjită.

Erau cel puțin 12 oameni în tabără: mai mulți bărbați, câteva femei și o mână de copii. Pe stîngii de lemn atârnavau piei de animale, uscându-se la căldura ultimelor raze ale soarelui amiezii. Vânătorii nu păreau surprinși să ne vadă. Asta pentru că Zopa stătea lângă focul fumegând și mânca din bolul lui pentru pomeni*. Se răsese în cap și își pusese veșmântul portocaliu de călugăr. Singurul dintre noi care a fost surprins să-l vadă pe Zopa a fost Jack, care a scos un strigăt febril de bucurie. Nu-l cunoștea pe Zopa la fel de bine ca noi și nu știa de strania și oarecum înfiorătoare lui abilitate de a apărea din senin în mijlocul pustietății.

— Nu pot să cred că ești aici! a spus Jack. Care erau șansele?

În cazul lui Zopa, șansele erau foarte mari, însă el nu a făcut altceva decât să ridice din umeri ca răspuns la întrebarea lui Jack.

— I-am spus lui Peak că mă va găsi, a spus Zopa. Și m-a găsit.

M-am uitat la el întrebător. Nu m-a băgat în seamă. S-a uitat la Jack și i-a spus:

— Ai malarie.

* În orig, în lb. eng.: *begging bowl* – vasul-ritual folosit de călugării budiști pentru a primi mâncarea oferită de laici. Practica nu este cerșetorie în sens profan, ci un exercițiu de modestie, disciplină și interdependență între comunitatea monahală și cea laică. (n. red.)

— Nu sunt sigur, a spus Jack. Așa se gândea și Peak.

— Stai jos.

Ne-am așezat cu toții. Vânătorii ne-au adus apă și boluri cu tocană de takin, fierbinte și picantă, ciudat de răcoritoare în căldura aceea sufocantă. Ne-au spus că partida lor de vânătoare de takin se încheiase. Măine dimineață, aveau să părăsească tabăra și să se întoarcă în satul lor. Erau plecați de aproape trei săptămâni. Un camion cu provizii se oprea în satul lor o dată sau de două ori pe săptămână. Puteau să ne ducă până la drumul principal, iar de acolo puteam face autostopul până la Lhasa, cel mai apropiat oraș cu aeroport internațional.

Suna foarte simplu. Foarte ușor. Ca și cum am fi sărit într-un metrou în New York pentru a ajunge într-un anume loc. Da, cum să nu? M-am uitat la Zopa, căutând un semn care să-mi dea de înțeles ce credea el despre asta. Cu excepția unui zâmbet vag și a unei mici străluciri în ochii negri, nu lăsa să se vadă nimic. Și-a întins bolul pentru încă o porție de tocană.